

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2019. május 16.

Európai Számvevőszék: A tagállamoknak fokozniuk kell az uniós kohéziós kiadások terén elkövetett csalások kezelésére irányuló erőfeszítéseiket

Az Európai Számvevőszék új jelentése szerint noha az utóbbi években javulás volt tapasztalható, a tagállamoknak tovább kell fokozniuk a kohéziós kiadásokat érintő csalások kezelésére irányuló törekvéseiket. A számvevők úgy vélik, hogy a tagállamok túlságos optimizmussal értékelik csalásellenes intézkedéseik eredményességét. A felderítést, az elhárítást és a koordinációt jelentősen meg kell erősíteni ahhoz, hogy eredményesebb lehessen a csalások megelőzése, felderítése és a csalók elrettentése.

2013 és 2017 között több mint 4000, az Unió pénzügyi érdekeit sértő potenciálisan csalárd szabálytalanságot tártak fel. E szabálytalanságok együttesen közel 1,5 milliárd eurónyi uniós támogatást érintenek, és 72%-uk kapcsolódik kohéziós politikához, többek között az Európai Regionális Fejlesztési Alaphoz, a Kohéziós Alaphoz és az Európai Szociális Alaphoz. E területeken a csalás elleni küzdelem elsődlegesen a tagállamok felelősségi körébe tartozik.

A Számvevőszék ellenőrzése során azt értékelte, hogy a tagállami irányító hatóságok és csalás elleni koordinációs szolgálatok a csaláskezelési folyamat valamennyi fázisában – a csalásmegelőzéstől és -felderítéstől az elhárításig (ami magában foglalja többek között a felderített csalások bejelentését és a jogtalanul kifizetett összegek visszafizettetését) – megfelelően teljesítették-e kötelezettségeiket. E célból a számvevők hét tagállamot – Bulgária, Franciaország, Magyarország, Görögország, Lettország, Románia és Spanyolország – kerestek fel.

„A kohéziós politika az uniós költségvetés egyharmadát teszi ki, de a bejelentett csalások mintegy 40%-a, illetve a csalások által érintett pénzeszegek közel háromnegyede e területről származik – jelentette ki Henri Grethen, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – A tagállamok azonban általában arra a következtetésre jutnak, hogy meglévő csalás elleni intézkedéseik megfelelőek. Véleményünk szerint ez a következtetés túlságosan elbizakodott.”

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető [a Számvevőszék honlapján](#).

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

Damijan Fišer – sajtófelelős

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

A 2014–2020-as programozási időszak tekintetében a számvevők megállapították, hogy az irányító hatóságok jobban értékelték a kohéziós támogatás felhasználásához kapcsolódó csalás kockázatát és előrelépést értek el a csalásmegelőzési intézkedéseikben is. Ezen elemzések némelyike azonban nem volt kellően alapos, és a tagállamok általánosságban nem rendelkeznek konkrét csalás elleni politikával.

Az ellenőrök arra is rámutattak, hogy nem történt számottevő előrelépés a proaktív csalásfelderítés terén. Ezenkívül gyakran nem megfelelő a megelőzési és felderítési intézkedések hatásának nyomon követése és értékelése.

A számvevők azt is megjegyzik, hogy a tagállamok nem minden esetben tették meg a szükséges válaszlépéseket az uniós kohéziós kiadások kapcsán feltárt csalások tekintetében, illetve hogy a korrekciós intézkedések – ha voltak – csak korlátozott visszatartó erővel bírtak. A beszámolási rendszer sem kielégítő: a ténylegesnél kevesebb csalási esetet jelentenek be, ami hátrányosan befolyásolja az Európai Bizottság által közzétett csalásfelderítési arányok megbízhatóságát. Továbbá a csalásgyanús esetekről sem tájékoztatják szisztematikusan a megfelelő szervezetet, és a csalás elleni szervekkel folytatott együttműködés is kívánnivalót hagy maga után.

A 2021 és 2027 közötti időszak kohéziós forrásaira vonatkozó szabályokról jelenleg folynak a tárgyalások, ezek kapcsán a számvevők számos javaslatot tesznek arra, hogyan lehetne jobb eredményeket elérni. Többek között a következőkre kérik fel a tagállamokat:

- dolgozzanak ki az uniós forrásokat érintő csalás elleni hivatalos stratégiákat és politikákat;
- tegyék megbízhatóbbá a csaláskockázat-értékelést az érintett külső szereplők folyamatba való bevonásával;
- javítsák a csalásfelderítési intézkedéseket az adatelemzési eszközök alkalmazásának általánossá tételével.

Az Európai Bizottságot a következőkre kérik a számvevők:

- kövesse nyomon a csaláselhárítási rendszereket következetes alkalmazásuk biztosítása érdekében;
- ösztönözze a tagállamokat arra, hogy bővítsék ki a csalás elleni koordinációs szolgálatok feladatkörét.

A szerkesztők figyelmébe

A tagállamokon belül az irányító hatóságok feladata a szabálytalanságok (köztük a csalás) megelőzése, feltárása és elhárítása, illetve a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetése. Ugyanakkor minden tagállam köteles kijelölni egy csalásellenes koordinációs szolgálatot (AFCOS), amely elősegíti a hatékony együttműködést és információcserét.

Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméről szóló 2017. évi bizottsági jelentés értelmében a tagállamok által csalárdként bejelentett szabálytalanságok a kohéziós politika terén kifizetett uniós támogatások 0,4%-át érintik. Ez a csalásfelderítési arány tagállamonként igen változó képet mutat. Általánosságban az uniós kohéziós politika terén a bejelentett (feltételezett és megállapított) csalások gyakorisága lényegesen nagyobb, mint egyéb területeken.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek,

ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseinkben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.

„A csalások kezelése az uniós kohéziós kiadások terén: az irányító hatóságoknak hatékonyabbá kell tenniük a csalások felderítését, a válaszlépéseket és a koordinációt” című, 06/2019. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

E jelentés megállapításai kiegészítik „Az uniós kiadásokat érintő csalások elleni küzdelem: intézkedésre van szükség” című, 2019. január 10-én közzétett 01/2019. sz. különjelentés megállapításait, amely az uniós kiadások csaláskockázatának Bizottság által történő kezelésével foglalkozott. A Bizottság 2019. április 29-én új csalás elleni stratégiát fogadott el, amelyben számos olyan kérdéssel foglalkozik, amelyeket az első jelentés ajánlásaiban vetettünk fel.